MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Novela zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia

určovanie odchýlnych hodnôt

Integrovaná prevencia

Novela zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a jej aplikačná prax

určovanie odchýlnych hodnôt

Katarína Jankovičová

Nitra 14. novembra 2017, BAT fórum 2017

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Právny základ

- **Smernica o priemyselných emisiách 2010/75/EÚ**
- 39/2013 Z. z. Zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- novela zákona predložená na pripomienkové konanie – zmeny vyplývajúce z EUP 2017- transpozičná a aplikačná prax
- Vyhlášky 11/2016 Z. z. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

Právne predpisy v oblasti IPKZ

- Smernica Európskeho Parlamentu a Rady č. 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia)
- Vykonávacie rozhodnutie Komisie č. 2012/795/EÚ, ktorým sa stanovuje typ, formát a frekvencia informácií, ktoré majú členské štáty sprístupňovať na účely predkladania správ o vykonávaní smernice EP a R č. 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (E-PRTR).
- Rozhodnutie Komisie č. 2010/205/EÚ o dotazníku súvisiacom s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES
- 2012/119/EÚ: Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 10. februára 2012 , ktorým sa ustanovujú pravidlá o usmerneniach na zber údajov, vypracovanie referenčných dokumentov o BAT a zabezpečenie ich kvality podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách (*Ú. v. EÚ L 63, 2.3.2012, s. 1 – 39)*
- Protokol PRTR - Registre uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok

Zákon 39/2013 - novela 148/2017 Z. z. účinná od 1.7.2017

§ 2 Pojmy

„g) prevádzkovateľ je fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá úplne alebo čiastočne prevádzkuje alebo riadi prevádzku, spaľovacie zariadenie, spaľovňu odpadov alebo zariadenie na spoluspaľovanie odpadov,

h) stavebník je osoba, ktorá zodpovedá za stavebnú činnosť s cieľom vybudovať prevádzku na činnosť podľa prílohy č. 1 alebo s cieľom zmeniť stavbu; stavebník môže byť súčasne prevádzkovateľom.“.

§7 Obsah žiadosti

ods. 1:„označenie stavebníka, ak je inou osobou ako prevádzkovateľ

§9 Účastníci konania a dotknuté orgány

- ✓ ods. 4 písm. g) : „ministerstvo vo veci určenia odchylných hodnôt z emisných limitov najlepších dostupných techník podľa § 22 ods. 6“

§11 Začatie konania:

- ✓ ods. 4 : „Inšpekcia overí úplnosť žiadosti najneskôr do 60 dní.“
- ✓ ods. 7 : „Ak inšpekcia v priebehu konania zistí, že nie je možné v konaní pokračovať, vyzve predkladateľa žiadosti na doplnenie podkladov, pričom inšpekcia určí po konzultácii s prevádzkovateľom, alebo stavebníkom primeranú lehotu na doplnenie podkladov.“
- ✓ ods.8: „Prevádzkovateľ podá žiadosť o zmenu integrovaného povolenia v lehote 5 mesiacov pred uplynutím lehoty platnosti povolenia. V prípade, ak sa konanie predĺži nad rámec 5 mesiacov bez zavinenia prevádzkovateľa, platia pre prevádzkovateľa podmienky určené v povolení pred podaním žiadosti o zmenu až do ukončenia tohto konania.“

§19 Vydanie povolenia:

- ods. 6 *„Ak prevádzkovateľ nie je stavebníkom, inšpekcia vydá povolenie, v ktorom určí podmienky na vykonávanie činnosti pre prevádzkovateľa, a samostatné povolenie s podmienkami pre stavebníka.“*

§25 ods. 1 oznámenie povolenia :

- *„Účastníkom konania podľa § 9 ods. 1 a 2 sa oznamuje rozhodnutie verejnou vyhláškou, ak je ich počet vyšší ako 20.“*

§26 Povinnosti prevádzkovateľa:

- *ods 9 „Prevádzkovateľ je povinný uzavrieť skládku odpadov alebo jej časť alebo vykonať jej rekultiváciu najneskôr v posledný deň lehoty uvedenej v povolení vydanom na základe žiadosti o udelenie súhlasu podľa odseku 8; túto lehotu nemožno predĺžiť.“*
- *ods.10 „Prevádzkovateľ je povinný v lehote troch mesiacov odo dňa uzavretia skládky odpadov alebo jej časti alebo vykonania jej rekultivácie podať inšpekcii návrh na kolaudáciu stavby.“.*

§31 Ministerstvo:

- ods. 1 *„j) je dotknutým orgánom vo veci určenia odchylných hodnôt z emisných limitov podľa § 22 ods. 6.“*

§37 Správne delikty ods. 1 :

- *n) neuzavrel skládku alebo nevykonal jej rekultiváciu v lehote podľa § 26 ods. 9,*
- *o) nepožiadal o kolaudáciu stavby v lehote podľa § 26 ods. 10“.*

ods. 4 :„Za porušenie povinnosti podľa ods. 1 písm. n) alebo o) inšpekcia udelí pokutu od 150 000 eur do 1 000 000 Eur.“.

Spolupráca pri tvorbe dokumentov o najlepších dostupných technikách – nominovanie odborníkov do pracovných skupín na tvorbu referenčných dokumentov

BREF alebo "referenčný dokument o BAT" je dokument, ktorý vychádza z výmeny informácií uskutočnenej podľa článku 13 smernice 2010/75 / EÚ, vypracovaný pre vymedzené činnosti a opisuje najmä uplatňované techniky, aplikované techniky, súčasné úrovne emisií a spotreby, techniky na určenie najlepších dostupných techník, ako aj závery o BAT a akékoľvek nové techniky,

- 33 vertikálnych a vertikálne BREFs – kopíruje činnosť podľa prílohy č.1 zákona o IPKZ prípadne majú dopad na viaceré činnosti

REFs nie je BREF avšak sa používa ako hlavný podklad pre konkrétnej úlohy horizontálne alebo témy v procese Sevilla.

– monitoring emisií z prevádzok IPKZ

- ekonomické aspekty a viaczložkové vplyvy

Najlepšie dostupné techniky referenčných dokumentov (BREF) vytvorené podľa iných právnych predpisov / koncepčných dokumentov

2 mimo pracovných skupín IED/IPPC:

- nakladanie s ťažobným odpadom,
- uhľovodíky prieskum a ťažba

Podľa IED smernice 2010/75/EU a smernice o ťažobnom priemysle 2006/11/EC

Prijaté referenčné dokumenty - Rozhodnutím Európskej komisie a Rady

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) :

- 2012/135/EÚ z 28. februára 2012, **pre výrobu železa a ocele**
- 2012/134/EÚ z 28. februára 2012, **pre výrobu skla**
- 2013/84/EÚ z 11. februára 2013, **pre vyčiňovanie koží a kožušín**
- 2013/163/EÚ z 26. marca 2013, **na výrobu cementu, vápna a oxidu horečnatého**
- 2013/732/EÚ z 9. decembra 2013, **výroby chlóru a zásad elektrolýzou soľného roztoku**
- 2014/687/EÚ z 26. septembra 2014, **pri výrobe buničiny, papiera a lepenky**
- 2014/738/EÚ z 9. októbra 2014, **pre rafináciu minerálnych olejov a plynu**
- 2015/2119 z 20. novembra 2015, **pri výrobe veľkoplošných materiálov na báze dreva**
- 2016/902 z 30. mája 2016, **pre systémy bežného čistenia odpadových vôd / odpadových plynov a nakladania s nimi v sektore chemického priemyslu**
- 2016/1032 z 13. júna 2016, **výroby neželezných kovov**
- 2017/302 z 15. februára 2017, **pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných**
- 2017/1442 z 31. júla 2017 **pre veľké spaľovacie zariadenia**

Referenčné dokumenty - Rozhodnutím Európskej komisie a Rady v procese

- monitoring emisií– REF - revidovaný (6/2017)
- veľkoobjemové organické chemikálie - FD (02/2017)
- spaľovanie odpadu – D1 (05/2017)
- mliekarenský a potravinársky priemysel, – D1 (01/2017)
- odpadové hospodárstvo – FD (10/2017)
- povrchové úpravy s použitím organických rozpúšťadiel, – D1 (10/2017)
- železné kovy – MR (11/2016)
- textilný priemysel – revízia začala

Zozáväznenie BAT vydaním záverov o BAT rozhodnutím

- od 4 rokov od vydania záverov o BAT rozhodnutím – sa uplatňujú opatrenia z povolenia
- do prijatia príslušného záveru o BAT sa uplatňujú súhrny o BAT ako boli prijaté pred 7. januárom 2011

Odchylné hodnoty z emisných limitov definovaných BAT podľa smernice o PE

Smernica o priemyselných emisiách v čl. 15 ods. 4

Príslušný orgán v určitých prípadoch stanoviť menej prísne limitné hodnoty emisií. Takáto odchýlka sa môže uplatňovať iba vtedy, ak posúdenie preukáže, že dosiahnutie úrovní znečisťovania súvisiacich s najlepšími dostupnými technikami opísanými v záveroch o BAT by viedlo k neúmerne zvýšeným nákladom v porovnaní s environmentálnym prínosom z dôvodov:

a) geografickej polohy alebo miestnych podmienok životného prostredia príslušného zariadenia; alebo

b) technických charakteristík príslušného zariadenia.

Príslušný orgán uvedie v prílohe podmienok povolenia dôvody uplatňovania prvého pododseku vrátane výsledku posúdenia a zdôvodnenia stanovených podmienok.

Limitné hodnoty emisií však nesmú v príslušných prípadoch presiahnuť limitné hodnoty emisií stanovené v prílohách k tejto smernici

Príslušný orgán v každom prípade zabezpečí, aby nebolo spôsobené žiadne významné znečistenie a bola dosiahnutá vysoká úroveň životného prostredia.

Odchylné hodnoty z emisných limitov definovaných BAT

- zákon 39/2013 o IPKZ
  - 39/2013 Z. z. Zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
  - § 22 ods. 6
  - kompetencie MŽP SR - §9 ods. 4 písm. g) ministerstvo vo veci určenia odchýlnych hodnôt z emisných limitov BAT je dotknutým orgánom

ministerstvo vo veci určenia odchylných hodnôt z emisných limitov najlepších dostupných techník podľa §22 ods. 6.

- vyhlášky 11/2016 Z. z. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

  §3b – určuje podrobnosti o určení odchýlok

Odchylné hodnoty z emisných limitov definovaných BAT

Smernica o priemyselných emisiách zohľadňuje:

- investície do BAT predstavujú environmentálne prijateľnejší priemyselný rozvoj
- podieľajú sa na zrýchlení ekonomického rastu spoločnosti
- v niektorých prípadoch však môže sprísnenie požiadaviek na ochranu ŽP spôsobiť neprimerané zvýšenie nákladov prevádzkovateľa, čo môže mať negatívny vplyv na konkurencieschopnosť podniku a viesť k obmedzovaniu produkcie
- táto skutočnosť v odôvodnených prípadoch umožňuje povoliť emisné limity odchylne od BAT. Ide o prípady, ak dosiahnutie úrovní emisií spojených s BAT (opísaných v záveroch BAT) by viedlo k neúmerným nákladom, ktorých výška by nebola primeraná environmentálnym prínosom z nasledovného dôvodu:
    - geografickej polohy,
    - miestnych podmienok životného prostredia alebo
    - technických charakteristík príslušného zariadenia.

Odchylné hodnoty z emisných limitov definovaných BAT

- Odchylné hodnoty z emisných limitov nesmú presiahnuť minimálne požiadavky dané zložkovými predpismi
- Prevádzkovateľ, ktorý plánuje využiť ustanovenie § 22 ods. 6 zákona o IPKZ, musí pri preskúmavaní integrovaného povolenia predložiť žiadosť podľa prílohy č. 1, novely vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti zákona, ktorá obsahuje:
  - technické podklady o navrhovanom riešení,
  - porovnanie emisných úrovní s emisnými úrovňami zodpovedajúcimi BAT,
  - ekonomické zdôvodnenie, ktorým preukáže oprávnenosť žiadosti vzhľadom na neprimeranosť nákladov k environmentálnym prínosom.

Odchylné hodnoty z emisných limitov definovaných BAT

Dôvody pre uplatnenie emisných limitov odchylných od emisnej úrovne BAT pri rozhodovaní podľa § 22 ods. 6 zákona:

Odchýlky z dôvodu technických charakteristík príslušného zariadenia:

- nevýznamné zníženie emisií danej ZL
- redukcia emisií jednej ZL spôsobí nárast emisií iných ZL
- konfigurácia zariadenia v danej prevádzke - realizácia BAT techniky by vyžadovala rozsiahlejšie zásahy do prevádzky
- účelovosť realizácie investície s prihliadaním na hygienické požiadavky, bezpečnostné riziko a iné relevantné požiadavky vyplývajúce z inej právnej úpravy,
- špecifický charakter danej výroby, pričom závery BAT nezohľadňujú osobitosti takejto výroby napr. na medicínske alebo vojenské účely
- dosiahnutie rovnakého pozitívneho efektu pomocou menej nákladných opatrení do pridružených činností v rámci danej prevádzky,
- nedávne opatrenia do znižovania emisií

Odchylné hodnoty z emisných limitov definovaných BAT

Odchýlky z dôvodu geografickej polohy príslušného zariadenia:

- obmedzená dispozícia prevádzky, ktorá predstavuje väčšie technické problémy s umiestnením novej techniky na
- nedostatok vodných zdrojov

Odchýlky z dôvodu miestnych podmienok životného prostredia príslušného zariadenia **:**

- dosiahnutie emisnej úrovni BAT- by spôsobilo vyššie znečistenie inej zložky životného prostredia, ktorá je v danej lokalite ohrozená napr. nedostatočný prietok povrchových vôd

Odchylné hodnoty z emisných limitov definovaných BAT vo vyhláške 11/2016 Z. z. v § 3b

Medzi základné hodnotiace kritériá patria:

1. ekonomické aspekty:
   - peňažné toky,
   - investičná náročnosť,
   - investícia do zníženia množstva príslušných znečisťujúcich látok,
   - počet požadovaných BAT technológií na prevádzku.
2. environmentálne aspekty:
   - náklady na jednu tonu znečisťujúcich látok,
   - množstvo vypustených emisií v súčasnosti, po zavedení BAT techniky alebo inej dodatočnej techniky,
   - percento zníženia emisií po zavedení opatrení.
3. podporné hodnotiace kritériá k žiadosti
   - informácia o strategickom postavení priemyselného celku v regióne,
   - sociálno-hospodársky index,
   - sekundárne efekty.

Udelenie odchýlnych hodnôt

- **U.S.Steel a.s.**: výroba železa
- BAT č. 49 - Vykurovanie koksárenských batérií, jedna znečisťujúca látka ***TOC***
- BAT č. 50 dve zariadenia, jedna znečisťujúca látka ***TOC***
- BAT č. 51 dve zariadenia, jedna znečisťujúca látka ***TOC***
- BAT č. 20 štyri zariadenia, jedna znečisťujúca látka ***TOC***
- BAT č. 25 štyri zariadenia, jedna znečisťujúca látka ***TOC***
- BAT č. 26 štyri zariadenia, jedna znečisťujúca látka ***TOC***
- **SZM Jelšava** – BAT 63 výroba cementu, vápna a oxidu horečnatého - jedno zariadenia , jedna znečisťujúca látka ***CO***
- **CALMIT spol. s r.o. Žirany** – BAT 63 výroba cementu, vápna a oxidu horečnatého - zariadenia pece č1, č.3, č.4 Hodnotenie samostatne dvoch znečisťujúcich látok ***TOC, CO***
- **CALMIT spol. s r. o. Tisovec** - BAT 63 výroba cementu, vápna a oxidu horečnatého na šachtových peciach č. 3 a č. 4, jedna znečisťujúca látka ***neodporučené***
- **SLOVMAG a.s. Ľubeník** - BAT 63 výroba cementu, vápna a oxidu horečnatého šachtové pece č.1, č.3, č.4, č. 5, č.6, pre jednu znečisťujúcu látku ***CO***

Udelenie odchýlnych hodnôt

SlovTan, Contract Tannery, spol. s r. o. - BAT pre vyčiňovanie koží a kožušín– jedno zariadenie ***ČOV***

FORTISCHEM a. s. – Výroba hydroxidu sodného, vodíka a chlóru, výroba chlórnanu sodného, sušenie a skvapalňovanie chlóru, výroba kyseliny chlorovodíkovej predĺženie termínu prevádzkovania.

BAT 2 - zníženie emisií ortuti a zníženie množstva odpadu kontaminovaného ortuťou počas vyraďovania zariadení s ortuťovými elektrolyzérmi z prevádzky alebo ich prechodu na inú technológiu sa za najlepšiu dostupnú techniku považuje vypracovanie a realizácia plánu vyraďovania z prevádzky
BAT 3 - z hľadiska zníženia emisií ortuti do vody počas vyraďovania zariadení s ortuťovými elektrolyzérmi z prevádzky alebo počas ich prechodu na inú technológiu sa za najlepšiu dostupnú techniku považuje použitie jednej z týchto techník alebo kombinácie týchto techník - Jedno zariadenie, jedna znečisťujúca látka ***Hg***
VETROPACK NEMŠOVÁ s. r. o.: v procese hodnotenia , BAT - pre výrobu skla – jedna znečisťujúca látka ***CO,*** dve zariadenia

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

katarina.jankovicova@enviro.gov.sk